

การพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โดยใช้กิจกรรมฝึกความคิดสร้างสรรค์

THE DEVELOPMENT OF THAI CREATIVE WRITING USING CREATIVE
PRACTICING ACTIVITIES FOR PRATHOMSUKSA V

สุริพร เอี่ยมประโคน (Suriporn Iamprakhon)*

ดร.สถาพร ขันโต (Dr.Sathaporn Khanto)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และเพื่อพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยกิจกรรม ฝึกความคิดสร้างสรรค์โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์คือคะแนน ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็มขึ้นไป และมีจำนวนนักเรียนที่มีคะแนนตามเกณฑ์ดังกล่าวร้อยละ 70 ของจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) มีวงจรปฏิบัติการ 3 วงจร

นักเรียนกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (มอดินแดง) มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่เรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 53 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งตามลักษณะการใช้เป็น 2 ประเภท คือ 1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 12 แผน 2) เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติ ได้แก่ แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์, แบบประเมินการเขียนสร้างสรรค์, แบบประเมินพฤติกรรมการสอนของครู, แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน, แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และแบบสัมภาษณ์นักเรียน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กิจกรรมฝึกความคิดสร้างสรรค์ มีขั้นตอนในการจัดกิจกรรม 5 ขั้นตอนประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ขั้นนำ ขั้นที่ 2 ขั้นรับความรู้ ขั้นที่ 3 ขั้นใช้คำถามช่วยและกระตุ้นให้ตอบ ขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนาการเขียนอย่างสร้างสรรค์ และ ขั้นที่ 5 ขั้นนำเสนอผลงาน จัดกิจกรรมในวงจรปฏิบัติทั้ง 3 วงจร ผลการปฏิบัติการในวงจรที่ 1 การเขียนเชิงสร้างสรรค์จากการฟังนิทาน จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในวงจรนี้ นักเรียนให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเป็นอย่างดี กิจกรรมสนุกสนานและเน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม บรรยายภาคีต่อการเรียนรู้ มีการใช้คำถาม และกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ในวงจรนี้ นักเรียนมีปัญหาการเขียนในด้านการเว้นวรรคตอนเนื่องจากขาดการเน้นความรู้ด้านการเขียนที่ถูกต้องและเวลาที่ให้นักเรียนได้พัฒนางานเขียนค่อนข้างน้อย ในวงจรปฏิบัติการที่ 2 ผู้วิจัยได้เปลี่ยนรูปแบบการให้ความรู้จากการฟังมาเป็น

คำสำคัญ : การเขียนเชิงสร้างสรรค์ กิจกรรมฝึกความคิดสร้างสรรค์

Keywords : Creative Writing, Creative Practicing Activities

* นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

การอ่าน ทั้งนี้เนื่องจากต้องการให้นักเรียนได้ตัวอย่างการเขียนที่ดีและจะได้สอดแทรกความรู้ด้านการเขียนที่ถูกต้อง ซึ่งผลการจัดกิจกรรมในภาพรวมนักเรียนมีพัฒนาการด้านการเขียนดีขึ้น แต่คะแนนในด้านความคิดแปลกใหม่ ที่เป็นแนวคิดของตนเอง ไม่เข้าแบบใครลดลง เนื่องจากนักเรียนเลียนแบบผลงานเขียนที่ได้อ่าน ดังนั้นในวงจรปฏิบัติการที่ 3 ผู้วิจัยนำบทเพลงมาเป็นแนวทางในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ เพื่อแก้ปัญหาการเลียนแบบผลงานของผู้อื่น และจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย นักเรียนมีอารมณ์สดชื่นแจ่มใสขณะที่ได้ฟังและร้องเพลงร่วมกัน และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี นักเรียนมีพัฒนาการการเขียนสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากนักเรียนมีประสบการณ์และมีความชำนาญมากยิ่งขึ้น ได้รู้จักดีและชอบบทประพันธ์เกี่ยวกับงานเขียนของตน และสามารถนำมาพัฒนางานเขียนของตนให้ดีขึ้น

2. ผลการประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 1-3 พบว่า ในวงจรปฏิบัติการที่ 1 นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 77.50 มีนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน 41 คนจากจำนวนนักเรียน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 77.36 ในวงจรปฏิบัติการที่ 2 นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 78.65 มีนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน 44 คนจากจำนวนนักเรียน 53 คนคิดเป็นร้อยละ 84.02 และในวงจรปฏิบัติการที่ 3 นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80.50 มีนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน 43 คน จากจำนวนนักเรียน 53 คนคิดเป็นร้อยละ 81.13 ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to develop instructional activities of Thai Language Subject by using Creative Practicing Activities, and 2) to develop Prathomsuksa 5 Students' Thai Creative Writing by using Creative Practicing Activities to get their Creative-Writing Scores for 70%, and 70 % of students from total number of them reached that score level. The research design was an Action Research with 3 practice cycle.

The target group students were 53 Prathomsuksa 5/4 Students at Demonstration School, Khon Kaen University (Mo-din-dang), Khon Kaen University, Muang District, Khon Kaen Province, who were studying during the second semester of school 2007 year. There were 2 kinds of instrument: 1) The instrument using in practice experiment including 12 Knowledge Management Plans, and 2) The instrument using in reflecting practice performances including: 2.1) Creative Writing Exercise, 2.2) Creative Writing Evaluating Form, 2.3) Teachers' Instructional behavior Evaluation Form, 2.4) Students' Learning Behavior Observational Form, 2.5) Learning Activity Management Record Form, and 2.6) Students' Interview Form.

The research findings found that:

1. There were 5 stages for developing instructional activities in Thai Creative Writing of Thai Language Subject of Prathomsuksa 5 as follows: Stage 1; Introduction, Stage 2; Receiving Knowledge, Stage 3; it was the stage in using challenging questions and encouraging to answer. Stage 4; Creative Writing Development and Stage 5; Performance Presentation. Consequently, from Practice Cycle 1; development of creative writing by listening to stories, they were interested and participated in activities very well since the activities were fun and focusing on participation in performing activities. The questions were used and activities facilitating creativity. In this cycle, the students had problems in writing regarding to indentation

sir
cre
by
for
Ac
act
to
the
wr
gui
ma
tog
bec
anc

Cyc
crit
or
43

1. 1

โลก
ไทย
สิ่งแ
บทพ
เครือ
และ
ความ
นับเ
ความ
เป็น
(กรม
คุณ
เรีย

since they lacked of correct knowledge and understanding, and there was a little time for developing creative writing. In Practice Cycle 2, in this cycle the researcher changed pattern for providing knowledge by listening to reading since she wanted the students to see good example of writing and add knowledge for correct writing to students as well. The read stories were Paper wrapped friend' Spirit, Banana Adventure, Secret of Mango, and Boots Journey. In each knowledge management plan, 5 stages of learning activities were still managed following all stages, but the correct writing principles were added. According to the overall findings activity management found that the students had better writing development. But, their originality scores with their own ideas different from others, were lower because they imitated writing performances from reading. Therefore, in Practice Cycle 3, the researcher applied songs as guidelines for teaching creative writing to solve problem of imitation from others' performances and manage various activities for learning. The students were pleasant and joyful while listening and singing together. They collaborated in performing activities very well. The students had better development because they had more experience and expertise, knew strong point and weak point of their own writing, and were able to improve their writing.

2. For the findings of evaluation of creative writing at the end of cycle 1-3, found that in Practice Cycle 1, the students had their average scores 77.50 %. There were 41 out of 53 students or 77.36% passing criterion scores. In Practice Cycle 2, they had their average scores 78.65%. There were 44 out of 53 students or 84.02 % passing criterion scores. In Practice Cycle 3, they had their average scores 80.50 %. There were 43 out of 53 students or 81.13% passing criterion scores which was as the specified research objectives.

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกเป็นยุคโลกาภิวัตน์รุนแรง ส่งผลให้เกิดภาวะวิกฤติขึ้นในสังคมไทย ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ด้วยเหตุนี้ ทำให้สังคมไทยต้องหันกลับมาทบทวนการจัดการศึกษาใหม่ เพื่อที่จะให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนและสังคมให้สามารถนำพาชาติและบ้านเมืองพัฒนาให้รอดพ้นวิกฤติการณ์และนำไปสู่ความเจริญได้ (วัฒนาพร กระจับทุกข์, 2541) การศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในสังคมรวมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ (กรมวิชาการ, 2542) จึงจำเป็นต้องจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ

กระบวนการเรียนรู้ต้องจัดเนื้อหา สาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดและความแตกต่างระหว่างผู้เรียน ฝึกทักษะการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา (คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ, 2543) จึงส่งผลให้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษา ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ที่จะต้องให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังจุดมุ่งหมายในข้อ 2 ที่กล่าวไว้ว่า มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ซึ่งจะเห็นได้ว่า การศึกษาไทยได้ให้ความสำคัญของการพัฒนากระบวนการคิดกันมากขึ้น นอกจากนี้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ยังได้กำหนดให้วิชาภาษาไทยเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้หนึ่งที่จะเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการ

ศึกษา ภาษาไทยจึงเป็นสาระหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคคลที่จัดอยู่ในกลุ่มทักษะ นักเรียนจะต้องได้รับความรู้ด้านหลักภาษาไทยและฝึกฝนการใช้ภาษาไทยอย่างต่อเนื่อง โดยผ่านกระบวนการเรียนการสอนที่ทำให้เกิดความเจริญงอกงามทางด้านภาษา ด้วยกลวิธีสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีประสบการณ์หลายๆ ด้าน และด้วยเหตุที่วิชาภาษาไทยเป็นพื้นฐานชีวิตที่สำคัญของเด็กไทยและคนไทยทั้งชาติ ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาไทยให้ได้ผลดีนั้นผู้เรียนจะต้องมีความเข้าใจเนื้อหาเป็นอย่างดี มีความชื่นชมในความงามของภาษาไทยและมีทักษะสัมพันธ์ทั้ง 4 ด้าน คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ควบคู่กันไป ด้วย

การเขียนเป็น 1 ใน 5 ของสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่ผู้เรียนจะต้องได้รับการฝึกฝน ให้เกิดทักษะเพื่อสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ การจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาไทยพบว่าผู้เรียนยังมีปัญหาเกี่ยวกับการเขียนอยู่มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเขียนที่สื่อความคิด ความรู้สึกของผู้เขียน เนื่องจากผลงานเขียนส่วนใหญ่ของนักเรียนเขียนได้ก็แค่เพียงแค่การเขียนแบบธรรมดาที่แสดงเพียงแค่ความรู้ แต่ไม่ได้แสดงความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและเจตคติของนักเรียน ด้วยปัญหาดังกล่าวนี้นี้จึงส่งผลให้ทักษะการสื่อสารของบุคคลซึ่งจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร

การเขียนสร้างสรรค์เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาใช้แก้ปัญหาการเขียนได้ (กรรณิการ์ พวงเกษม, 2533) ได้กล่าวถึงการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า การเขียนสร้างสรรค์เป็นทักษะสำคัญที่สะท้อนถึงความคิดจินตนาการที่แปลกใหม่ของผู้เขียนกล้าคิด กล้าเขียนในสิ่งที่ประหลาด ให้อ่านมีความรู้และมีความประทับใจ จึงนับได้ว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่สำคัญที่แสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์ของผู้เขียนซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือการสอนภาษาไทยเพื่อพัฒนาความคิด มีประสบการณ์และประมวลคำมากพอที่จะสร้างความคิดได้ลึกซึ้งคิดได้อย่างชาญฉลาดรวมทั้งมีการใช้ภาษาได้สละสลวยถูกต้องตามหลักภาษา (กรมวิชาการ, 2544)

จากความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ดังกล่าว จึงจำเป็นที่จะต้องเร่งพัฒนาและส่งเสริมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ให้เกิดกับนักเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนในระดับประถมศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน และจากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่เน้นการพัฒนาการเขียนสร้างสรรค์ พบว่าได้มีผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับรูปแบบการสอนแบบต่างๆ และนำมาใช้พัฒนาการเขียนสร้างสรรค์ ผลการวิจัยที่ศึกษาหลายเรื่องช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสร้างสรรค์สูงขึ้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำรูปแบบที่หลากหลายนี้มาพัฒนาเป็นกิจกรรมฝึกความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาการเขียนสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กิจกรรมฝึกความคิดสร้างสรรค์

2.2 เพื่อพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กิจกรรมฝึกความคิดสร้างสรรค์ให้มีคะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนที่มีคะแนนดังกล่าวถึงร้อยละ 70 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

3. นิยามศัพท์เฉพาะ

3.1 การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนที่แสดงให้เห็นถึงความคิดสร้างสรรค์ในด้านความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่น และความคิดริเริ่มของผู้เรียน โดยเป็นงานที่มีลักษณะเฉพาะเป็นของตนเอง มีความแปลกใหม่ ในการใช้คำและมีจินตนาการไม่ลอกแบบใคร

3.2 กิจกรรมฝึกความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง วิธีที่ผู้วิจัยฝึกให้นักเรียนรู้จักคิด แสดงความรู้สึก และแสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์ เพื่อนำไปสู่งานเขียนสร้างสรรค์ โดยมีแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นเครื่องมือในการทดลองปฏิบัติเพื่อฝึกความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม 5 ขั้น ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นนำ เป็นขั้นของการสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน

มีก
ผู้เร
ชั้น
ประ
การ
ชั้น
คำ
7
เปล
คำ
เปรี
ชั้น
ทักษะ
และ
ชั้น
ได้น
เพื่อ
หมา
การ
การ
มีแน
ที่มีค
ทั้งห

4. วิ

(Act

นักเ
มหา
ขอน
2550

มีกิจกรรมที่ช่วยสร้างแรงจูงใจในการเรียนและกระตุ้นผู้เรียนก่อนที่จะนำเข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นต่อไป ขั้นที่ 2 ขั้นรับความรู้ เป็นขั้นที่สร้างพื้นฐานและประสบการณ์ให้กับผู้เรียน โดยผู้เรียนจะได้รับข้อมูลจากการอ่านหรือการฟัง เพื่อนำข้อมูลที่ได้อธิบายแนวคิด ขั้นที่ 3 ขั้นใช้คำถามช่วยและกระตุ้นให้ตอบ เป็นขั้นที่ใช้คำถามเพื่อพัฒนาความคิดโดยใช้คำถามสร้างสรรค์ซึ่งมี 7 แบบ ประกอบด้วย คำถามปริมาณ, คำถามการเปลี่ยนแปลง, คำถามการทำนาย, คำถามความคิดเห็น, คำถามเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว, คำถามความสัมพันธ์เปรียบเทียบ และคำถามเกี่ยวกับค่านิยม ขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนาการเขียนอย่างสร้างสรรค์ เป็นขั้นที่ผู้เรียนใช้ทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารโดยที่จะต้องใช้จินตนาการและประสบการณ์มาเชื่อมโยงความคิดในการเขียน และขั้นที่ 5 ขั้นนำเสนอผลงาน เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะมีโอกาสได้นำเสนอผลงานของตนเอง และประเมินผลงานของตนเอง

3.3 การพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้มีคะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ถึงร้อยละ 70 โดยคะแนนการเขียนนั้นพิจารณาจากผลงานเขียนที่มีความแปลกใหม่ มีแนวคิดของตนเอง ไม่ซ้ำแบบใคร และมีจำนวนนักเรียนที่มีคะแนนดังกล่าวถึงร้อยละ 70 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research)

4.2 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (มอดินแดง) อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 53 คน

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามลักษณะการใช้ดังนี้

5.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ คือ แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 12 แผน โดยมีกิจกรรมในการฝึกความคิดสร้างสรรค์ 5 ขั้น ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นนำ ขั้นที่ 2 ขั้นรับความรู้ ขั้นที่ 3 ขั้นใช้คำถามช่วยและกระตุ้นให้ตอบ ขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนาการเขียนอย่างสร้างสรรค์ และขั้นที่ 5 ขั้นนำเสนอผลงาน

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติ ได้แก่ แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์, แบบประเมินการเขียนสร้างสรรค์, แบบประเมินพฤติกรรมการสอนของครู, แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน, แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และแบบสัมภาษณ์นักเรียน

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

6.1 ผู้วิจัยปฐมนิเทศนักเรียน ชี้แจง และให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้กับนักเรียน

6.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จำนวนทั้งสิ้น 12 แผน ใช้เวลาแผนละ 1 ชั่วโมง 30 นาที โดยแบ่งเป็นวงจรปฏิบัติ 3 วงจรดังนี้ แผนการสอนที่ 1-4 เป็นวงจรปฏิบัติการที่ 1, แผนการสอนที่ 5-8 เป็นวงจรปฏิบัติการที่ 2 และแผนการสอนที่ 9-12 เป็นวงจรปฏิบัติการที่ 3

6.3 ในระหว่างดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้ช่วยวิจัยได้ช่วยบันทึกพฤติกรรมการสอนของครูขณะดำเนินการสอน ผู้วิจัยได้บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลังการสอน ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ทำการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ส่วนการสัมภาษณ์นักเรียนนั้นผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจะทำการสัมภาษณ์นักเรียนหลังสิ้นสุดการเรียนรู้ในแต่ละวงจร หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละวงจรแล้วนักเรียนทำแบบทดสอบท้ายวงจรจากนั้นผู้วิจัยจะได้รวบรวมข้อมูลทั้งหมดทั้งจากผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยมาใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติ ซึ่งอาศัยการวิเคราะห์วิจารณ์ เพื่อปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ในวงจรต่อไป

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

7.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ คือการประเมินผล การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนโดยใช้แบบประเมิน การเขียนและใช้คำคะแนนเฉลี่ยเป็นร้อยละ (X) ในการ เปรียบเทียบเพื่อดูพัฒนาการในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของผู้เรียน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

7.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูล จากแหล่งต่างๆ ได้แก่ แบบประเมินพฤติกรรมการสอน ของครูและแบบสอบถามความคิดเห็นนักเรียนเพื่อ ประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ว่ามีความเหมาะสม เพียงใด มีปัญหาและอุปสรรคใดที่ควรปรับปรุง โดยข้อมูล ที่วิเคราะห์ได้จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนางานวิจัยต่อไป

8. สรุปผลการวิจัย

8.1 การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การสอน เขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 โดยใช้กิจกรรมฝึกความคิดสร้างสรรค์ มีขั้นตอน ในการจัดกิจกรรม 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นนำ เป็น ขั้นของการสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน มีกิจกรรมที่หลากหลายที่ช่วยสร้างความสนุกสนานให้ กับผู้เรียนเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ก่อนที่จะนำเข้าสู่ กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นต่อไป ขั้นที่ 2 ขั้นรับความรู้ เป็น ขั้นที่สร้างพื้นฐานและประสบการณ์ให้กับผู้เรียน โดย ผู้เรียนจะได้รับข้อมูลจากการอ่านหรือการฟัง เพื่อนำ ข้อมูลที่ได้ไปขยายแนวคิดในการตอบคำถามและเป็น แนวทางในการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ต่อไป ขั้นที่ 3 ขั้นใช้คำถามช่วยและกระตุ้นให้ตอบ เป็นขั้นที่ใช้ คำถามเพื่อพัฒนาความคิดโดยใช้คำถามสร้างสรรค์ซึ่งมี 7 แบบ คือ แบบที่ 1 คำถามปริมาณ, แบบที่ 2 คำถาม การเปลี่ยนแปลง, แบบที่ 3 คำถามการทำนาย, แบบที่ 4 คำถามความคิดเห็น, แบบที่ 5 คำถามเกี่ยวกับเรื่อง ส่วนตัว, แบบที่ 6 คำถามความสัมพันธ์เปรียบเทียบ และ แบบที่ 7 คำถามเกี่ยวกับค่านิยม ขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนา การเขียนอย่างสร้างสรรค์ เป็นขั้นที่ผู้เรียนใช้ทักษะ

การเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยที่จะต้องใช้จินตนาการและ ประสบการณ์มาเชื่อมโยงความคิดในการเขียน เพื่อ สร้างสรรค์ผลงานในการเขียนให้มีแนวคิดที่ริเริ่มที่ แปลกใหม่ ไม่ซ้ำแบบใครและมีรูปแบบการเขียนเป็นของ ตัวเอง ขั้นที่ 5 ขั้นนำเสนอผลงาน เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะมี โอกาสได้นำเสนอผลงานของตนเอง และประเมินผลงาน ของเพื่อน ในขั้นนี้นักเรียนจะมีโอกาสได้ฝึกความกล้า แสดงออกและฝึกการแสดงความคิดเห็นต่อผลงานผู้อื่น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความภูมิใจในผลงานของตนเอง และรู้จักชื่นชมในผลงานของผู้อื่น โดยจัดกิจกรรมใน วงจรปฏิบัติทั้ง 3 วงจร ซึ่งมีผลการปฏิบัติการในแต่ละ วงจรดังนี้

1) ผลการปฏิบัติการในวงจรที่ 1 การเขียน เชิงสร้างสรรค์จากการฟังนิทาน จากการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ในวงจรนี้ นักเรียนให้ความสนใจและมีส่วนร่วม ในกิจกรรมเป็นอย่างดี เนื่องจากมีกิจกรรมที่สนุกสนาน และเน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมบรรยากาศ ในการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการใช้คำถามและ กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ในวงจรนี้ นักเรียนมีปัญหาการเขียนในด้านการเว้นวรรคตอน เนื่องจากขาดการเน้นความรู้ด้านการเขียนที่ถูกต้อง ให้กับนักเรียน และเรื่องของเวลาที่ให้นักเรียนได้พัฒนา งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ค่อนข้างน้อย เนื่องจากใช้เวลา ในกิจกรรมอื่นค่อนข้างมาก

2) ผลการปฏิบัติการในวงจรที่ 2 ในวงจรนี้ ผู้วิจัยได้เปลี่ยนรูปแบบการให้ความรู้จากการฟังนิทาน มาเป็นการอ่านนิทาน ทั้งนี้เนื่องจากต้องการให้นักเรียน ได้ตัวอย่างการเขียนที่ดีและจะได้สอดแทรกความรู้ด้าน การเขียนที่ถูกต้องให้กับนักเรียนด้วย และพยายาม กระชับเวลาในการจัดกิจกรรมในขั้นต่างๆ ให้มากขึ้น นักเรียนให้ความสนใจและความร่วมมือในกิจกรรมดี และ จากการที่ผู้วิจัยได้นำปัญหาที่พบมาเป็นแนวทางในการ พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ การให้อ่านเรื่องและช่วยให้ นักเรียนได้เห็นตัวอย่างการเขียนสร้างสรรค์หลากหลาย รูปแบบ ช่วยให้นักเรียนรู้จักแนวทางในการเขียนอย่าง สร้างสรรค์ดียิ่งขึ้น แต่คะแนนในด้านความคิดแปลกใหม่ มีแนวคิดเป็นของตนเอง ไม่ซ้ำแบบใคร ที่ลดลงนั้นเนื่อง มาจากนักเรียนเลียนแบบผลงานเขียนที่ได้อ่าน

ผู้วิ
สร
แล
นัก
คว
การ
นัก
ได้รู้
สาม

ท้าย
นักเ
ผ่าน
53
นักเ
ผ่าน
53 F
นักเ
ผ่าน
53 ค
ของ

3) ผลการปฏิบัติการในวงจรที่ 3 ในวงจรนี้ ผู้วิจัยนำบทเพลงมาเป็นแนวทางในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ เพื่อแก้ปัญหากลยุทธ์การเขียนแบบผลงานของผู้อื่น และจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตัวอย่างหลากหลาย นักเรียนให้ความสนใจและมีความสุขที่ได้ฟังเพลงให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี ด้านคะแนนการเขียนนักเรียนมีพัฒนาการที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนมีประสบการณ์และมีความชำนาญมากยิ่งขึ้น ได้รู้จุดดีและข้อบกพร่องเกี่ยวกับงานเขียนของตน และสามารถนำมาพัฒนางานเขียนของตนให้ดีขึ้น

8.2 ผลการประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 1-3 พบว่า ในวงจรปฏิบัติการที่ 1 นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 77.50 มีนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน 41 คน จากจำนวนนักเรียน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 77.36 ในวงจรปฏิบัติการที่ 2 นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 78.65 มีนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน 44 คน จากจำนวนนักเรียน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 84.02 และในวงจรปฏิบัติการที่ 3 นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80.50 มีนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน 43 คน จากจำนวนนักเรียน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 81.13 ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

9. ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

9.1 ข้อเสนอแนะด้านการจัดการเรียนรู้

1) ในด้านการจัดกิจกรรม ควรกระชับเวลาในการจัดกิจกรรม เพื่อให้มีเวลาในการพัฒนาการเขียนให้มากขึ้น หรืออาจเพิ่มเวลาจาก 1 ชั่วโมงครึ่ง เป็น 2 ชั่วโมง

2) ในการตั้งคำถามและใช้คำถามกระตุ้น ควรระมัดระวังไม่ใช้คำถามซ้ำคำถาม

3) ในการนำเสนอผลงานควรให้นักเรียนได้นำเสนอผลงานหลายๆ ชิ้นงาน ได้ทราบข้อดีและข้อควรปรับปรุง เพื่อนำข้อผิดพลาดไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงผลงานของตน

4) ในการสร้างเกณฑ์ผลการประเมิน นอกจากเกณฑ์จากงานเขียนแล้ว ควรพิจารณาเกี่ยวกับหลักการเขียนและไวยากรณ์ด้วย

5) ในการประเมินควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน เพื่อว่านักเรียนจะทราบจุดเด่นและจุดด้อยของตนเองพัฒนางานของตนให้มีประสิทธิภาพ

9.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรให้รูปแบบการวิจัยรูปแบบอื่นที่นอกเหนือจากการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มาเป็นเครื่องมือในการวิจัย เช่น รูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง

2) ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นควบคู่กันไป

3) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบและกิจกรรมอื่นที่จะนำมาใช้ในการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป

10. เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2544). การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทยตามหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

กรรณิการ์ พวงเกษม. (2533). การสอนเขียนเรื่องโดยใช้จินตนาการทางสร้างสรรค์ในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

คณะกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้ของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติและกระทรวงศึกษาธิการ. (2543). ปฏิรูป

การเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ.]

f

T

แ
โด
ด้า
สว
จำ
แล

แล
งา
สว
ระเ

(1)
เพีย
สนั
บุค
ผู้ป

คำส
Key

* นัก
** รว